

Història Catalana, Història Universal. Una Realitat Local i Global 2014/2015

Codi: 42217

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4312809 Història de Catalunya	OT	1	2

Professor de contacte

Nom: Antoni Virgili Colet

Correu electrònic: Antoni.Virgili@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

José Enrique Ruíz Domènec

Josep Maria Solé Sabaté

Bernat Hernandez

Prerequisits

Haver cursat els estudis de grau o l'antiga llicenciatura.

Cap en especial

Objectius

1. Estudiar la configuració de la societat i el territori de Catalunya i la seva projecció exterior, des de l'època medieval a l'actualitat.
2. Destacar la presència econòmica, política i cultural de Catalunya i dels catalans en el món, des dels espais més propers (Països Catalans, la Península Ibèrica, la Mediterrània i Europa) als més allunyats (Nou Món Americà, l'Àsia i Àfrica).
3. Avaluar la consideració que la transferència d'aquesta connexió ha desvetllat en les societats receptores i en el seu interès per aprofundir en l'estudi i el coneixement de la història de Catalunya i la seva realitat actual.
4. Valorar les repercussions de les aportacions dels historiadors estrangers en la historiografia catalana.

Competències

- Aplicar mètodes comparatius i creuats, temporals i temàtics, amb altres territoris.
- Capacitat d'innovació i d'internacionalització.
- Demostrar un coneixement avançat de la història, de la historiografia catalana i reconèixer la diversitat de perspectives i debats historiogràfics, tant els clàssics com les últimes tendències.
- Discutir i contrastar científicament opinions i debats en l'àmbit acadèmic mitjançant l'exposició pública.
- Exposar correctament, oralment o per escrit, els resultats d'una recerca, emprant la terminologia i les tècniques adequades.
- Raonament crític, capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Treball multidisciplinari.

- Utilitzar adequadament es categories i el lèxic característic de la història de Catalunya, en relació (o en contrast) amb el vocabulari desenvolupat pel conjunt d'historiografies.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el contingut dels debats a les intervencions al seminari i al tractament del treball amb fonts secundàries i primàries, amb relació als continguts del mòdul.
2. Aplicar les categories i el vocabulari pertanyent als debats propis del mòdul a les intervencions al seminari i al treball amb fons secundàries i primàries.
3. Capacitat d'innovació i d'internacionalització.
4. Emprendre debats mitjançant el Campus Virtual o al seminari, amb la finalitat d'argumentar idees de fons o suggerir noves possibilitats d'interpretació, en relació amb els subjectes històrics propis del mòdul.
5. Incorporar l'enfocament comparatiu i creuat a estudis de cas exemplificats en l'àmbit específic del mòdul, fent servir el Campus Virtual, els debats al seminari i també el treball amb fonts d'arxiu.
6. Incorporar una cultura del treball mitjançant l'exposició oral i l'expressió escrita que permeti aconseguir la comunicació científica correcta.
7. Raonament crític, capacitat d'anàlisi i de síntesi.
8. Treball multidisciplinari.

Continguts

1. Espais, mobilitats i xarxes catalanes a Espanya i al món. Un recorregut històric.

(5 crèdits). Profs: Antoni Virgili i Antoni Ferrer (medieval) / Bernat Hernández (moderna)

- Destruir i construir societats: itineraris migratoris i processos de colonització de la Catalunya Nova (segle XII), les Illes Balears i el País Valencià (segle XIII).

- Guerra i comerç a la Mediterrània i el nord d'Europa: la xarxa de consolats i les relacions amb el Magreb (segles XIII-XV).

- Mobilitats i xarxes catalanes a la Monarquia Hispànica.

- Rutines i problemàtiques de les itineràncies a l'àmbit peninsular i europeu.

- Històries entrelaçades de catalans al Nou Món. Estudi de casos.

2. Catalunya, Països Catalans, Espanya, Europa i el Món. Visions històriques i debat actual (3 crèdits). Prof. Josep Maria Solé Sabaté (contemporànea).

Les primeres organitzacions i centres de catalans a l'exterior: finals del XIX principis del XX.

- L' exili durant la Guerra Civil (1936-1939).

- Exili republicà de 1939 a 1975.

- Els Casals Catalans a Europa.

- Els Casals Catalans a Espanya

- L' evolució de les Comunitats Catalanes a l' exterior, problemàtica actual.

3. Història i catalanística (2 crèdits). Prof. José Enrique Ruiz-Domènec.

- Les aportacions dels historiadors estrangers en la història i la historiografia de Catalunya, directament a través de les seves recerques, i indirectament en les reaccions dels historiadors locals.

A. L'edat mitjana.

- L'escola de Toulouse: Calmette, Wolf, Bonnassie
- L'escola de Nàpols: Chabod, Pontieri, Del Treppo
- L'escola sarda: Boscolo, Tangheroni, Meloni
- L'escola de Gènova, Pistorino, Airoldi
- L'escola alemanya: Finke, Vinke, Engels
- Els americans: Bisson, Freedman, Kosto

B. Segles XVI-XVIII

- John Elliott
- Pierre Vilar

C. Segles XIX i XX

- E. Carr
- Paul Preston

Metodologia

Presentació teòrica dels temes.

Activitats pràctiques: anàlisi de fonts secundàries i primàries.

Tutories: resolució de dubtes i orientació sobre el treball de curs.

Recerca d'informació bibliogràfica; estudi personal i redacció de treballs de síntesi.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presentació teòrica dels temes i estat de la recerca; activitats pràctiques: anàlisi de fonts secundàries i primàries.	65	2,6	1, 2, 5
Tipus: Supervisades			
Tutoria: resoldre dubtes i orientar el treball de curs.	13	0,52	
Tipus: Autònomes			
Recerca d'informació; estudi personal; treball de síntesi.	160	6,4	

Avaluació

Amb la finalitat de no dispersar les activitats dels estudiants amb un treball per a cada un dels professors que imparteixen el mòdul, en la nota final es contemplaran:

1. Assistència.
2. Participació activa de l'alumnat en l'aprofitament dels materials del seminari (mitjançant la realització de breus: debats, discussions, anàlisis, comentaris de materials).
3. Elaboració d'un treball de síntesi de contingut crític del conjunt de les sessions del mòdul.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisis i comentaris de materials i fonts primàries i secundàries; presència i participació.	40 %	4	0,16	1, 4, 6
Treball de síntesi de contingut crític	60 %	8	0,32	2, 3, 5, 7, 8

Bibliografia

Bibliografia

- Virgili, Antoni: "Gent Nova. Els processos de colonització de la Catalunya Nova (segles XII-XIII)", Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (en premsa), lliurament en PDF.
- Torró, Josep: "Colonizaciones y colonialismo medievales. La experiencia catalano-aragonesa y su contexto", a G. Cano i A. Delgado, De Tartessos a Manila. Siete estudios coloniales y poscoloniales. Publicacions Universitat de València, 2008, ps. 91-118.
- Soto, Ricard: "La colonització feudal de Mallorca, Eivissa i Menorca", a Els processos migratoris a les terres de parla catalana. De l'època medieval a l'actualitat. Publicacions de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, 6, 2009, ps. 53-72.
- Ferrer Mallof, M. T.; Coulon, D. (eds.): L'expansió catalana a la Mediterrània a la baixa edat mitjana, CSIC, Barcelona, 1999.
- Coulon, Damien. Barcelona i el gran comerç d'Orient a l'edat mitjana. Un segle de relacions comercials amb Egipte i Síria - Palestina (c. 1330 - c. 1430). Ed. Base. ICM. Barcelona.
- O'Connell, Monique: "The Italian Renaissance in the Mediterranean, or, between East and West. A Review Article", Californian Italian Studies, 1:1 (2010).
- Mayhew, Robert J.: "Historical geography, 2009-2010: Geohistoriography, the forgotten Braudel and the place of nominalism", Progress in Human Geography, 35:3 (2011).
- Molas Ribalta, Pere: Catalunya i la Casa d'Àustria, Barcelona, 1996.
- Martínez Torres, José Antonio, ed.: Circulación de personas e intercambios comerciales en el Mediterráneo y en el Atlántico (siglos XVI, XVII, XVIII), Madrid, 2008.
- Ruiz Ibáñez, José J., coord.: Las vecindades de las monarquías ibéricas, México, 2012.
- Guasti, Nicolò: L'esilio italiano dei gesuiti spagnoli. Identità, controllo sociale e pratiche culturali (1767-1798), Roma, 2006.

- García Cárcel, Ricardo, coord.: Virreyes catalanes en América, Madrid, 2012.
- Vicente, Marta V.: Clothing the Spanish Empire. Families and the Calico Trade in the Early Modern Atlantic, New York, 2006.
- Hackel, Steven: Junipero Serra: California's Founding Father, New York, 2013.
- Solé Sabaté, Josep M. - Segura, Antoni: Catalunya al món. La presència catalana al món: segles XIX i XX. Barcelona. Generalitat de Catalunya, 2008.
- Pérez Picazo, M. Teresa; Antoni Segura, Llorenç Ferrer Alòs (eds.): Els catalans a Espanya, 1760-1914. Ed. Universitat de Barcelona i Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1996.